

Finančni zakon za leto 1914/15. Vlada je poslala poslanski zbornici načrt finančnega zakona za leto 1914/15. v upanju, da se bo mogel državni zbor v doglednem času zopet sestati. Načrt obsega celo leto od 1. julija 1914 do 30. junija 1915 ter obsega 3.460.726.156 kron izdatkov in 3.460.987.902 K dohodkov, torej za kron 318.545.014 več izdatkov in za 318.496.363 kron več dohodkov kakor leta 1913. Razredna loterija nese državi okroglo 14 milijonov kron. Dohodninski davek je za 36,7 milijonov kron večji, davek na žganje za 35,9 milijonov. Odkazi kronovinam iz direktnih davkov so narasli za 6,5 milijonov iz davka na žganje za 33 milijonov proti letu 1913. Direktni davki so narasli za 50,2 milijona, užitnine za 45,8, koliki, takse i. dr. za 8,5, davek na vozne listke za 2 in carina za 9,7 milijona kron. Monopoli (tobak, sol, loterija, razredna loterija) kažejo za 91,7 milijona več dohodkov, državne železnice za 22,3, pošta in brzojav za 20,9, druga podjetja za 2,8 milijona kron več. Skupaj za 250,6 milijona kron več dohodkov kakor 1913. Izdatkov pa ima finančno ministrstvo za 139,7 milijona več, od česar odpade na izvedbo službene pragmatike 30, na odkaze deželam 40 in na razredno loterijo 52,8 milijona kron. Trgovsko ministrstvo potrebuje za 300.000 K več. Načrt zahteva kreditne operacije v skupnem znesku 222,8 milijonov, in sicer 120 milijonov za železnice in 102,8 milijona za specialne kredite vojske in mornarice.

Nemško agresivno društvo »Schulverein« je imelo o Binkoštih na Češkem svoj 34. letni redni občni zbor. Na zborovanje je prišlo jako mnogo delegatov iz 2600 podružnic širom Avstrije. — Predsednik dr. Gross je v svojem poročilu za žalostjo konstatiral, da se je ustavilo prispevanje za »Schulverein« ter ni več prejšnjega velikega denarnega dotoka. To je le legenda, ako se misli, da razpolaga društvo z neizčrpljivimi sredstvi. Nasprotno — ravno potrebno je, da se agitacija za večje dohodke pomnoži. Vodstvo društva je s 1. julijem t. l. razveljavilo pogodbo z odborom v Berlinu, ki je pobiral po Nemčiji prispevke in jih oddajal društvu. Tako ima društvo sedaj prosto roko v Nemčiji ustanavljati podružnice in širiti svoje delovanje širom nemške države. — »Schulverein« vzdržuje sedaj 53 ljudskih šol in 144 otroških vrtcev; poslopij ima 133. Na tem zborovanju se je poudarjalo, da je dosegel »Schulverein« posebno lepe uspehe v Južni Štajerski in v Jadranskih pokrajinah. Poročilo omenja posebno pohvalno in z zadovoljstvom zvezo med Nemci in Italijani v Primorju in uspeh, da so prišli Nemci v mestni zastop v Gorici. Izrekli so upanje, da bo mogoče ustanoviti mnogo novih nemških šol v Primorju. — Dohodkov je imelo društvo v lanskem letu K 1.417.014, t. j. 17.000 kron več nego prejšnje leto. Članov je 432.379. Stroškov je bilo K 1.772.823. Torej več nego dohodkov.

Nizjeavstrijski deželni zbor je sprejel predlogo o izboljšanju učiteljskih plač. Predlog, naj se črta določilo, da se učitelje ne smejo moštiti, je bil odklonjen.

200.000 K je sklenil nabrati nemški »Bund« na Hrvaškem za nemške šole v Hrvaški in Slavoniji.

Za Malisore je denar, za nas pa ne. Te dni so v Skadru slovesno otvorili »Malisorenheim«, v katerem se bo izključno na stroške avstrijske vlade vzgajalo na stotine malisorskih otrok. Učni jezik bo albanski in nemški. Za tisoče in tisoče slovenskih in hrvaških otrok pa ni denarja.

Razpisana učiteljska mesta. Na dvo-razrednici v Telčah nadučiteljsko mesto, na petrazrednih ljudskih šolah v Št. Janžu in Cerkljah na Dolenjskem, na štirirazredni šoli v Boštanj in na enorazrednici v Dobovcu učiteljska mesta — samo za moške prosilce. Na trirazrednici v Št. Rupertu in v Vel. Trnu učiteljski mesti. Termin do 6. julija 1914 v Krško.

Razgled po šolskem svetu.

— Za spomenik umrlemu g. Pretnarju so dosedaj prispevali sledeči gospodje tovariši odnosno prijatelji: A. Lunaček, Št. Rupert 5 K, J. Ažman, Brusnica 4 K, B. Valenta, F. Črnagoj in J. Žirovnik po 2 K, A. Kneisl, J. Bezljaj, A. Gorjup, F.

Schiffner in F. Trošt po 1 K, skupaj 20 K. Vsem darovalcem naša najiskrenejša zahvala! Priporočamo se za nadaljne prispevke. Za »Ljubljansko učiteljsko društvo« L. Dermelj, blagajnik, Hrvaški trg 4.

— **Promocija sedemdesetletnega moža.** V slavnostni dvorani dunajske univerze so se vršile 18. pret. m. promocije doktorjev vsega zdravilstva. Goste je posebno zanimal star gospod, ki se je nahajal med mladimi promocianti, ki je bil istočasno promoviran za doktorja medicine. Ta stari mož je bil v pravniških krogih dobro znani sedemdesetletni deželnosodni svetnik dr. Edvard plem. Feyerer, ki se je pred petinštiridesetimi leti po svoji promociji za doktorja obojega prava posvetil sodni službi. Pred nekaj leti je stopil v pokoj. Sedanji prosti čas je porabil za študije. Posvetil se je medicini in se pripravljal na doktorat zdravilstva. Napravil je vse izkušnje na medicinski fakulteti s prav dobrim uspehom.

— **Proti politiki v šoli.** V zadnjem času so priredili vseučiliščniki in srednješolci na Portugalskem, in sicer v Lisboni, Coimabri in drugih mestih politične demonstracije, ki so se zaključile s cestnimi izgredi, pretepi, aretacijami itd. V Coimabri so aretirali nad 200 dijakov, število aretiranih in ranjenih dijakov v drugih mestih še ni znano. Aretirane dijake so hoteli tovariši oprostiti in so napadli po brezuspešnih prošnjah zapore. Vnela se je huda borba med stražarji, ječarji in dijaki, ki je končala s tem, da so dijake pogнали na cesto in jih več aretirali. Mnogo dijakov je precej nevarno ranjenih. Po prvi preiskavi so aretirane dijake izpustili. Vseučilišča in gimnazije so zaprte. Vlada je in je odločno proti politiki v šoli. Ministrski predsednik je izjavil v zbornici, da bodo voditelji demonstrantov strogo kaznovani in da se ne bo prav nič oziralo na to, kakšne posledice bodo imele te kazni. Dijake bodo gnali tudi pred sodišče, več dijakov je obtoženih uboja. Končno je izjavil, da bo uporabil vse sile, da iztrebi iz šole politiko, ker je mnenja, da so posvečeni šolski hrami in drugim namenom kot razmotrivanju političnih vprašanj in hujskanju k pouličnim demonstracijam.

LISTNICA UREDNIŠTVA:

Jos. S. pri Sv. V. (J.): Obrnite se na naslov »Slovensko društvo Triglav« v Belgradu. — A. U. v V.: Danes ni bilo mogoče, ker smo prepoznali prejeti. V naše roke je prišlo šele po ovinku, zato zamuda. Torej prihodnji!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Radivoj Korene.
Last in založba »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Zahvala.

Za prijazne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljenega soproga in dobrega očeta ozir. brata, svaka in strica, gospoda

Antona Arko

učitelja na II. m. lj. šoli na Grabnu nam se ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti, zato naj sprejmejo srčno hvalo tem potom.

Osobito smo dolžni se zahvaliti častiti duhovščini, tovarišem in znancem rajnega in gospodom pevcev za v dno srca segajoče žalostinke.

Ljubljana, 13. junija 1914.

Žalujoči ostali.

Barhentij Vsevrstne tkaninske izdelke Damasti
flanelo pošilja zanesljivo prevleke
cefirji posilja zanesljivo brisače
piketi M. Jirsová, robci
kanafasi bale
kepri volnena
platna posestnica rokotovorne tkalnice roba
Vzorci franko. v Novém Hradku n. Met. 95 Češko.

Orgle, harmonije piana in pianina
dobavi c. kr. dvorni dobavitelj
Jan Tuček
Kutna Hora, Češko.
Pošilja cenike brezplačno in franko.

Ustanovljeno leta 1869.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13
poleg Figovca

prilagoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna steklarska dela, tudi nova šol. :: poslopija na deželi itd. ::

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana
Florijanska ulica 14

se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Hranilnica in posejilnica „Učiteljskega konvikta“, r. z. z. o. j. v Ljubljani.

Čekovni račun št. 66312.

Zadružnik našega denarnega zavoda postane lahko vsak, kogar sprejme načelstvo. Delež 50 K, se mora takoj polno vplačati. Posebno se priporočajo ti deleži kot osnovne glavnice učiteljskih društev. Deležne vloge se obrestujejo po 5%.

Vstopnine se enkrat za vselej plača 2 K.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ako tudi ni zadružnik. Obrestna mera je 5%. Obrestovanje se pričena dvakrat na mesec in sicer: 1. in 16. dne vsakega meseca.

Posojila se dajo le zadružnikom na osebni kredit po jako ugodnih pogojih. Posojila dovoljuje načelstvo. Načelstvene seje so vsako 2. in 4. delavno soboto v mesecu. Zadruga plačuje na željo za svoje dolžnike premije ter tudi posreduje pri zavarovanju.

Vrača se po spodaj navedenih načinih. Vsakdo si lahko izbere način vračila po svoji osebni potrebi in po svoji plačilni zmožnosti.

Vsakih 100 K posojila se vrača po načinu:

mesecni rok	11	9 K	h	12	4 K	73 h
A v 12 in sicer	17	6	—	18	3	56
B	18	6	—	24	4	—
C	24	23	4	50	24	4
D	38	37	3	—	38	—
E	46	45	2	50	46	1
F	60	59	2	—	60	—
G	70	69	1	75	70	1
H	85	84	1	50	85	1

Informacije pošilja zadruga vsakomur franko, kdor vpošlje 20 h v pisemskih znakah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znakov se ne odgovarja.

Dopise je naslovljati edino na zadrugo, ne na posamezne člane načelstva. Zadrugi lokal je v Ljubljani, Franciščanska ulica 6.

Uradne ure za stranke so izvzemši praznikov vsak četrtek od 1/22. do 1/23. ure popoldne in vsako soboto od 6. do 7. ure zvečer.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ul. 9.

Največja zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Konfekcija za dame.

Točna postrežba. .... Solidne cene.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10

obstoji od leta 1883.

Vzorci poštnine prosto!

Izredno nizke cene!